

उपकारिन् (wie eben) adj. der Jmd einen Dienst, einen Gefallen erweist, Wohltäter MBh. 1, 5175. 3, 1054. R. 3, 73, 28. 4, 30, 10. 6, 97, 12. Mṛkṣh. 86, 7. Pāṇkāt. I, 277. Hit. I, 73. Çāk. 109. Vid. 56. 135. अनुपकारिन् Bhāg. 17, 20. Kathās. 22, 28. परोपकारिन् Bhārṭ. Suppl. 13. als Hilfsmittel zu Etwas dienend: वेदातो नाम उपनिषत्प्रमाणं तदुपकारिणि शारीरिकसूत्राणि च Vedāntas. 1, 7.

उपकार्य (wie eben) 1) adj. eines Dienstes, eines Gefallens würdig H. an. 4, 221. Med. j. 117. — 2) f. °या ein königliches Zelt AK. 2, 2, 9. H. 993. H. an. Med. R. 1, 73, 37. उपकार्या: क्रियतां च राज्ञो बहुगुणान्विताः । ब्राह्मणावसथाश्चैव क्रियतां शतशः प्रभाः ॥ R. Gor. 1, 12, 9. Ragh. 8, 41, 63. 11, 93. 13, 79. 16, 55, 73.

उपकाल (उ° + का°) m. N. pr. eines Königs der Nāga Vjutr. 85.

उपकारिण (von कार्, किरति mit उप) n. das Verschütten, Vergraben in Etwas Kātj. Çr. 25, 10, 14.

उपकीचक (उ° + की°) m. ein Verwandter oder Anhänger der Kikāka MBh. 4, 797.

उपकुञ्चि (उ° + कु°) f. = सूक्ष्मकुञ्चिरीक (vgl. d. folg. W.) Ratnam. im ÇKDr.

उपकुञ्चिका (उ° + कु°) f. Nigella indica DC., Schwarzkümmel (कुञ्चिरीक) AK. 2, 9, 37. Suçr. 1, 218, 2. — 2) kleine Kardamomen AK. 2, 4, 4, 13.

उपकुम्भम्, उपकुम्भात्, उपकुम्भे und उपकुम्भेन s. u. उप 2, d.

उपकुर्वीणा 1) partic. s. u. कार्, करोति mit उप. — 2) m. ein Brahman, der aus dem Stadium des Schülers (ब्रह्मचारिन्) in das des Hausvaters (गृहस्थ) übergeht Pur. im ÇKDr.

उपकुल्या (उ° + कु°) f. Piper longum L., wächst an Gewässern, AK. 2, 4, 2, 15. H. 421. Suçr. 2, 65, 3. 69, 10.

उपकुश m. 1) Abscess am Zahnfleisch Suçr. 1, 304, 9. 2, 126, 17. — 2) उप + कुश N. pr. eines Kākavartin, eines Sohnes des Kuça, Vjutr. 91.

उपकूप (उ° + कू°), उपकूपे in der Nähe eines Brunnens H. 1092. उपकूपजलाशय ein Wasserbehälter in der Nähe eines Brunnens AK. 1, 2, 2, 26. उपकूप ein kleiner Brunnen H. 1093, v. l. für नुद्रकूप.

उपकूलक (von उप + कूल) m. N. pr. eines Mannes Pravarādhy. in Verz. d. B. H. 39.

उपकूलम् (wie eben) adv. am Ufer P. 6, 2, 121, Sch. कालिन्याः Ragh. 13, 28.

उपकृत s. u. कार्, करोति mit उप.

उपकृति (wie eben) f. Erweisung eines Dienstes, Gefallens Bhārṭ. 2, 54. Çāk. Ch. 63, 11. Kathās. 17, 48. 22, 27. Çuk. 39, 15. 17. Rāga-Tar. 5, 36. Prab. 92, 10. मोघा हि नाम ज्ञापितं महत्सूपकृतिः कुतः Vid. 58.

उपकृतिन् (von उपकृत) adj. der Jmd einen Dienst erwiesen hat gaṇa ṣṭhaḍi zu P. 5, 2, 88.

उपकृल (उ° + कृ°) gaṇa गौरादि zu P. 6, 2, 194. Vop. 6, 58, 59.

उपकृत s. u. कल्प् mit उप.

उपकोशा (उप + कोश) f. N. pr. der Tochter Upavarsha's und Gemahlin Vararukī's Kathās. 4, 4. fgg.

उपकोसल (उप + को°) m. N. pr. eines Mannes Khānd. Up. 4, 10, 1. उपकोसलविद्या Colebr. Misc. Ess. I, 326.

उपक्रतर (von क्रम् mit उप) nom. ag. Vop. 26, 28.

उपक्रम (wie eben) m. 1) Herannahung, Herbeikunft: पप्रच्छ प्रयोजनमुपक्रमे MBh. 3, 8602. 8608. R. 5, 63, 8. — 2) das an - Etwas - Gehen, Anwendung: श्लेषोपक्रमासाध्यो व्याधिः Kathās. 17, 37. — 3) Behandlung (medic.) H. an. 4, 215. Med. m. 39. Vaid. zu Daçak. 86, N. 6. Suçr. 1, 5, 11. — 4) Antritt, Anfang, Beginn AK. 3, 3, 26. H. 1310. an. 4, 216. Vedāntas. in Benf. Chr. 216, 3. Madhus. in Ind. St. 1, 13, ult. पूर्वरङ्ग उपक्रमः (नायकस्य) H. 282. उपोपक्रमत्वात् उपद्रवस्य weil उपद्रव mit उप beginnt Çāk. zu Khānd. Up. 2, 8, 2. — 5) Anschlag, überlegter Plan AK. 2, 7, 12. 3, 4, 142. H. an. 4, 215. किं वा मद्ययैष उपक्रमो मन्यरकस्य Pāṇkāt. 263, 2. der erste Gedanke zu einem Werke: वर्तते ऽयं महानयोः — संगमो नगरोपाते स मुद्योपक्रमस्तयोः Rāga-Tar. 5, 98. Ragh. 12, 42. am Ende eines comp. neutr. und das erste Glied behält seinen Ton P. 2, 4, 21. 6, 2, 14. AK. 3, 6, 28. — 6) womit man zum Ziele gelangt (vgl. उपाय), Mittel: ततश्च प्रतिकुर्वन्ति यदि पश्यत्युपक्रमात् MBh. 3, 14082. तानानयेदं सर्वान्स्वामादिरूपक्रमैः M. 7, 107. 159. Jāś. 1, 344. Ragh. 18, 14. medic. Suçr. 1, 64, 3. 2, 3, 14. 58, 6. विरुद्धोपक्रमत्वात् 1, 186, 10. = उपधा AK. 3, 4, 142. H. an. Med. = वशीकार Vaid. a. a. O. — 7) = विक्रम H. an. Med. — 8) fehlerhafte Var. für उपक्रम H. 803.

उपक्रमण (wie eben) n. das Behandeln (medic.); davon °णीय adj. die Behandlung betreffend Suçr. 1, 124, 7.

उपक्रमणीय (wie eben) adj. zu beginnen, anzufangen Vikr. 41, 20, v. l.

उपक्रमितव्य (wie eben) adj. anzutreten, womit ein Anfang zu machen ist R. 2, 40, 12.

उपक्रम्य (wie eben) adj. zu behandeln (eine Krankheit) Vikr. 41, 20.

उपक्रिया (von कार्, करोति mit उप) f. Dienst, Gefallen Rāga-Tar. 5, 177.

उपक्रीडा (उप° + क्री°) f. Spielplatz: चक्रवाकोपक्रीडा (ein Fluss) R. 3, 78, 27. — Vgl. उपनृत्य.

उपक्रोश (von कुप्र् mit उप) m. Tadel, Vorwurf AK. 1, 1, 5, 14. H. 271. MBh. 1, 5789. R. 6, 103, 15. न तु शक्रोऽप्युपक्रोशं पृथिव्या धातुमात्मनः einen Tadel auf mich laden 3, 62, 26. प्राणिरूपक्रोशमलीमसैः Ragh. 2, 53.

उपक्रोशन (wie eben) n. das Tadeln, Schmähnen Daçak. in Benf. Chr. 180, 24.

उपक्रोष्टर (wie eben) 1) nom. ag. Tadler. — 2) m. Esel Bhāg. P. im ÇKDr.

उपक्लेश (von क्लिप् mit उप) m. Vjutr. 62.

उपक्लण (von क्लण् mit उप) m. = प्रक्लण Ton einer Laute (वीणा) Rājam. zu AK. 1, 1, 6, 3. ÇKDr.

उपक्लम m. ein best. Wurm, Insect AV. 7, 50, 2.

उपलित् (von लि mit उप) adj. haftend an, anhängend: यस्य ते अग्रे मृन्ये मृगयं उपलितो व्या इव RV. 8, 19, 33.

उपलितैर् (wie eben) nom. ag. zu einem Andern haltend, Anhänger: उपलितैरस्तव सुप्रणीते ऽग्रे विश्वानि धन्या दधानाः RV. 3, 1, 16.

उपतेय (von तिप् mit उप) m. (das Hinwerfen) Erwähnung: भङ्गिः स्वशीलोपतेये Kathās. 21, 103. अद्वायास्तनयेत्युपतेयेणोपायात्तरमपि हृदयमात्रम् Prab. 37, 3. कर्णनासाङ्गेऽपतेयमीषिताभ्याम् Androhung Daçak. in Benf. Chr. 193, 14. Wils.: poetical or figurative style or composition.